

Aan de gemeenteraad

datum 19 juli 2023
zaaknr. 560908
behandeld door Cluster Ruimte & Sociaal
onderwerp NOVEX Schipholregio
bijlage(n) -

Geachte leden van de raad,

Oktober vorig jaar hebben wij uw raad al deelgenoot gemaakt van de mede namens onze gemeente aangegane Bestuursovereenkomst intenties samenwerking NOVEX Schipholregio, waarbij NOVEX staat voor Nationale Omgevingsvisie Extra. De Context en Kaders van 19 april jl. was onder meer gewijd aan milieuontwikkelingen Schiphol. Tussen de vele zaken die deze avond passeerden, was ook een zeer beknopt stand-van-zaken-bericht van dit project. In deze brief willen wij hier wat uitgebreider op terugkomen. Doordat het gebiedsprogramma uiteindelijk moet leiden tot afspraken tussen het rijk en andere bestuurslagen over reductie van emissies zoals geluid, stikstof en ultrafijn stof en tevens over het bieden van ruimte voor ontwikkelingen zoals natuurherstel, woningbouw, infrastructuur en de verbetering van het elektriciteitsnet, zal het van grote betekenis worden voor het behalen van doelen die wij in onze gemeente rond leefomgevingskwaliteit nastreven.

Aan de hand van deze brief informeren wij u over de stand van zaken rond dit programma. Daarnaast bevat deze brief een verwijzing naar een website waar u zich al naar gelang uw interesse, op de materie kunt inlezen.

Nieuwe balans met oog voor de leefomgeving

In juni 2022 kondigde minister Harbers aan toe te willen werken naar een nieuwe balans tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van onze leefomgeving. Op 10 oktober 2022 ondertekenden vier provincies en 56 gemeenten in de Schipholregio samen met vier ministeries* samenwerkingsafspraken over de wijze waarop zij met elkaar de schaarse ruimte rond Schiphol kunnen en willen inrichten. Deze samenwerking is gericht op de versnelling en versterking van de (interbestuurlijke) besluitvorming rondom verschillende urgente opgaven in de Schipholregio op het gebied van geluidshinder

en luchtkwaliteit, maar ook natuurherstel, woningbouw en infrastructuur. Rijk en regio werken hierin samen onder de noemer NOVEX Schipholregio.

Samenwerking met behoud van bevoegd- en verantwoordelijkheden

Bij de NOVEX samenwerking gaat het om gezamenlijk te komen tot strategische besluiten en uitvoeringsafspraken tussen participerende overheden. Van belang daarbij is om de opgaven niet sectoraal te benaderen maar om integraal tot afweging van belangen te komen. Het project in zijn verschillende fases en de gezamenlijke besluitvorming brengen geen verandering in het wettelijk instrumentarium of de eigenstandige bevoegd- en verantwoordelijkheden van de participerende bestuurslagen. Het instrumentarium van die verschillende bestuurslagen gelijk gericht te krijgen, moet leiden tot versterking van de uitvoeringskracht van zowel de individuele participerende overheidsorganen als die van de gezamenlijk aan het project verbonden organen.

Nieuwe mijlpaal

In juni presenteerden de gezamenlijke overheden hierin de eerste stap; het Ontwikkelperspectief NOVEX Schipholregio. Met dit Ontwikkelperspectief beschrijven zij op welke manier zij efficiënt samenwerken binnen de vele, samenhangende opgaven in de Schipholregio. Hierin is aandacht voor de verschillende verantwoordelijkheden en belangen, alsook aandacht voor afstemming en samenhang tussen de luchtzijdige en de landzijdige programma's en projecten. De samenwerkende partijen zien het Ontwikkelperspectief als een nieuwe mijlpaal.

Normen voor geluid en luchtkwaliteit

Met het Ontwikkelperspectief leggen Rijk en regio uitgangspunten vast die onze leefomgeving beter moeten beschermen. Daarbij ligt de focus op normen voor geluid en luchtkwaliteit en komt er bredere aandacht voor hinderbeleving. Het beschrijft ook een aantal korte termijn maatregelen. Zo komen partijen overeen om de ruimtelijke contouren te actualiseren op de huidige situatie en is onlangs de ruimtereservering van de Parallele Kaagbaan opgeheven, waardoor er een reële mogelijkheid ontstaat voor ontwikkelingen in Rijsenhout. Naast maatregelen voor de leefomgeving, biedt het Ontwikkelperspectief ook perspectief op lange termijn voor de luchtvaartsector.

Hoofdopgaven NOVEX Schipholregio

Het Ontwikkelperspectief richt zich op de volgende vijf opgaven:

- Samenhang verbetering leefomgevingskwaliteit met andere programma's en geografische mogelijkheden Schiphol;
- Ruimtelijke ontwikkeling, leefbaarheid en woningbouw;
- Aanpak geluidbelasting Schiphol;
- Aanpak luchtkwaliteit en ultrafijn stof;
- Aanpassingen ruimtelijke beperkingen.

Vervolgstep naar maatregelen

De volgende stap is de uitwerking naar een Uitvoeringsagenda. Deze agenda vertaalt het Ontwikkelperspectief naar een aanpak met concrete maatregelen op korte,

middellange en lange termijn. De NOVEX Schipholregio levert de Uitvoeringsagenda op in het laatste kwartaal van dit jaar. Net als het Ontwikkelperspectief, zal ook de Uitvoeringsagenda gedeeld worden met de gemeenteraden en staten binnen de Bestuurlijke Regie Schiphol. Ook overige stakeholders rondom Schiphol worden geïnformeerd en betrokken bij de totstandkoming van de Uitvoeringsagenda.

Val Kabinet Rutte IV

Het ligt lijn der verwachtingen dat de val van het kabinet weerslag zal hebben op doorgang van verschillende Schiphol-gerelateerde trajecten. Het Schipholbeleid is een onderwerp dat in aanmerking komt voor controversieel-verklaring. Dit zal inhouden dat besluitvorming over in ontwikkeling zijnde beleid, in procedure zijnde besluiten en lopende projecten in tijd naar achteren worden geschoven. De verwachting is ook dat voor veel deelonderwerpen de voorbereidende werkzaamheden ambtelijk kunnen worden voortgezet, waaronder die in het kader van de totstandkoming van de Uitvoeringsagenda. Inmiddels vinden binnen de governance-structuur van het project hierover de gesprekken plaats. Dit uiteraard onder voorbehoud hoe te zijner tijd de besluitvorming omtrent de controversieel-verklaring zal uitvallen.

Ontwikkelingen via internet volgen

Op de website "Luchtvaart in de toekomst" is een speciale pagina ingericht met informatie over NOVEX Schipholregio:

<https://www.luchtvaartindetoekomst.nl/schiphol/novex-regio-schiphol>.

De site bevat informatie onder meer over hoe die verbeterde leefomgevingskwaliteit moet worden bereikt. Daarnaast bevat het een Q&A-sectie met achtergrondinformatie over het NOVEX-project en een sectie "Ontwikkelperspectief NOVEX regio Schiphol" met het nodige kaartmateriaal en ander onderliggend materiaal.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,
de loco-gemeentesecretaris, de burgemeester,
J.J. Démoed A. Heijstee-Bolt

* De samenwerking vindt plaats tussen de Ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Economische Zaken, Binnenlandse Zaken en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland en de 56 gemeenten in de Schipholregio.